

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat
POLGÁRMESTERI HIVATAL

✉ 1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3260
SzemenyeiA@ujpest.hu
Hivatali ügyfélkapu elérhetőség:
IVKERPMH, KRID: 701127129

ID 91 A101100 0250
Management System
MSZ EN ISO 9001:2015
valid until: 2025.06.25.

BELSŐ ELLENŐRZÉSI EGYSÉG

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat

Polgármesteri Hivatala

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERVE

2025-2029. év

Készítette:

Szemenyei Ágnes
belső ellenőrzési vezető

Jóváhagyásra Képviselő-testület elé terjesztette:

dr. Moldván Tünde
Jegyző

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) belső ellenőrzési feladatainak stratégiai terve a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.), valamint a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyve előírásai alapján került elkészítésre.

A stratégiai terv:

- hosszú távra határozza meg a belső ellenőrzés célját, valamint tevékenységének és fejlesztésének irányait,
- segít abban, hogy a belső ellenőrzés céljának megvalósítását ne a meglévő feltételek korlátozzák, hanem a célok eléréséhez szükséges feltételeket előre átgondoltan megteremteni lehessen,
- a rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása,
- hozzájárul a belső ellenőrzés – és általa a Polgármesteri Hivatal – céljainak eléréséhez, eredményességéhez,
- az éves ellenőrzési tervek alapját képezi.

A Polgármesteri Hivatal stratégiai ellenőrzési tervét a belső ellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján készítette el, mely stratégiai ellenőrzési tervet a Képviselő-testület hagy jóvá.

I.

A belső ellenőrzés hosszútávú célkitűzései, stratégiai céljai

A belső ellenőrzés stratégiai céljai – a Polgármesteri Hivatal hosszútávú céljainak figyelembe vételével – a nemzetközi standardok, valamint a vonatkozó jogszabályok alapján az alábbiak:

1. Az EU-konform ellenőrzési rendszer megvalósítása és megfelelő működtetése érdekében a Bkr., a belső ellenőrzésre vonatkozó hazai és nemzetközi standardok, valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv rendelkezéseinek megfelelően a belső ellenőrzési szabályozók folyamatos karbantartása és fejlesztése.
2. A korszerű követelmények szerinti szabályszerűségi, rendszer-, pénzügyi, teljesítmény-, informatikai és utóellenőrzések tervezése és végrehajtása a jogszabályi és egyéb szabályozási előírásoknak megfelelően.
3. Az ellenőrzések hatékonyságának fokozott biztosítása a Polgármesteri Hivatal mint gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szervnél, a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági társaságoknál, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzatoknál (együttesen a továbbiakban: ellenőrzött szervezetek).
4. Tanácsadó tevékenység végrehajtása információk gyűjtésével és értékelésével, valamint elemzések készítésével a Polgármesteri Hivatal folyamatainak (feladatainak) vonatkozásában.
5. Az operatív belső kontrollrendszer folyamatos elemzésével és értékelésével biztosítani a Polgármesteri Hivatal rendelkezésére álló erőforrások szabályszerű, szabályozott, gazdaságos és eredményes felhasználását.

6. A belső ellenőrzés rendszerének alakítása a Polgármesteri Hivatalt érintő szervezeti és feladatrendbeli változásoknak megfelelően.
7. A Polgármesteri Hivatal vezetése részére a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban érdemi megállapítások és ajánlások megtétele, valamint éves és középtávú elemzések, értékelések készítése az operatív belső kontroll továbbfejlesztése érdekében.
8. A vizsgált szervezeti egységek, gazdasági társaságok, valamint nemzetiségi önkormányzatok vezetőinek megfelelő bizonyosság nyújtása az általuk működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségét illetően.
9. Független, tárgyilagos bizonyosságot adó, valamint tanácsadó tevékenység folytatása a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Egységének vizsgálati hatálya alá tartozó szervezeti egységek, gazdasági társaságok, nemzetiségi önkormányzatok működésének fejlesztése és eredményességének növelése, feladataik teljes körű végrehajtásának segítése érdekében.
10. Belső ellenőrzési tevékenység végzése a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség érvényesülése, valamint a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás, a vagyon megóvása és gyarapítása, az elszámolások, beszámolások megbízhatósága viszonylatában.
11. A meglévő vagyon megóvásának, gyarapításának vizsgálata. A vizsgált folyamatokkal kapcsolatosan elemzések, értékelések készítése a működés eredményességének növelése érdekében.
12. Az általános prevenció elveinek érvényesítése mellett a kockázati tényezők, a hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése érdekében ajánlások és javaslatok megfogalmazása.
13. Az esetleges feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében készített intézkedési tervekben foglalt feladatok megvalósításának kiemelt szintű nyomon követése.
14. Az ellenőrzések során meghatározott feladatok végrehajtásának figyelemmel kísérése.
15. A Bkr.-ben előírt képzettségi követelmények biztosítása érdekében a belső ellenőrzési vezető és belső ellenőr ismereteinek folyamatos szinten tartása, fejlesztése.
16. Kockázatelemzés végrehajtásával a belső ellenőrzések tervezése.
17. A kockázatelemzésen és az ellenőri kapacitás-számvetésen alapuló tervezés folyamatos alkalmazása a tervező munka során.
18. Éves összefoglaló ellenőrzési jelentés készítése Képviselő-testület, Polgármester, illetve Jegyző részére a belső ellenőrzések helyzetéről, azok megállapításairól és tett javaslatokról.
19. Polgármesteri Hivatal céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeres értékeléssel az ellenőrzési feladatok végrehajtása.

A Belső Ellenőrzési Egység elsődleges célkitűzése, hogy ellenőrzései során felmérje a szervezetek, szervezeti egységek, gazdasági társaságok, nemzetiségi önkormányzatok folyamataiban rejlő kockázatokat és értékelje azok csökkentésére kialakított ellenőrzési pontok megfelelőségét, eredményességét és hatékonyságát.

II.

A belső kontrollrendszer általános értékelése

A Belső Ellenőrzési Egység rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve javaslatokat fogalmaz meg az ellenőrzött szervezetek irányítási és belső kontrollrendszere hatékonyságának fejlesztése érdekében. A belső kontrollrendszer öt eleme a belső ellenőrzési tevékenység tapasztalatai alapján az alábbiak szerint kerül értékelésre:

A Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Egysége által vizsgált ellenőrzött szervezetek (szervezeti egységek, nemzetiségi önkormányzatok, gazdasági társaságok) egymástól eltérő ágazati tevékenységet folytatnak.

A **kontrollkörnyezetet** a jogszabályi feltételeknek való megfelelés, a szervezeti struktúra, a belső szabályozottság és a humán erőforrás-kezelés határozza meg. A szervezeti struktúra, a felelősségi, hatásköri viszonyok és a feladatok meghatározása, valamint a belső szabályzatok a jogszabályoknak megfeleltek.

A Polgármesteri Hivatal hatályos SZMSZ-e tartalmazza a szervezeti felépítést, az egyes szervezeti egységek feladat- és hatáskörét, a szervezeti ábrát, illetve a jogszabályban előírt további kötelező elemeket. Az SZMSZ alapján a szervezeti struktúra egyértelmű, a munkaköri leírásokkal és a belső szabályozókkal összhangban áll, a felelősségi körök, hatásköri viszonyok és feladatok a fenti dokumentumok alapján egyértelműek.

A működéshez, gazdálkodáshoz szükséges szabályzatok rendelkezésre állnak (pl. gazdasági szervezet ügyrendje, kötelezettségvállalási szabályzat, számviteli politika, eszközök és források értékelési szabályzata, selejtezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, közszolgálati szabályzat, munkavédelmi szabályzat, tűzvédelmi szabályzat).

A belső ellenőrzési tevékenység céljainak elérése szempontjából kiemelkedő, a belső kontrollkörnyezet javítása tekintetében pedig mérföldkővet jelentő eredményként értékelhető, hogy a belső ellenőrzés által a kintlévőségekkel kapcsolatban tett javaslatok alapján – a jogszabály által kötelezően elő nem írt – Kintlévőségkezelési Szabályzat megalkotásra és 2022. május 5-én hatályba léptetésre került. A megvalósult intézkedések alapján Polgármesteri Hivatal követeléskezelési gyakorlatára tekintettel általánosan elmondható, hogy a követelések kezelése 2022. évtől már szabályozottan normakövető, megfelelő eljárásá nőtte ki magát.

A Polgármesteri Hivatalban a szabályzatokat a jogszabályváltozásoknak megfelelően módosították. A 2024. évben elvégzett ellenőrzések alapján azok tartalma az elvárásoknak megfelelő volt, illetve a szükséges esetekben a Belső Ellenőrzési Egység megtette javaslatait azok módosítására. A 2024. október 1-jén bekövetkezett szervezeti változások következtében szükséges szabályozók módosítása a jövőben is fontos feladatként áll a Polgármesteri Hivatal előtt.

2024. évben a gazdasági társaságoknál végzett ellenőrzés keretében a vizsgálatok tárgya alá tartozó szabályzatok rendelkezésre álltak.

A Bkr.-ben foglaltak alapján **integrált kockázatkezelési rendszert** szükséges működtetni, mely a szervezet minden tevékenységére kiterjed. 2021. évben a 31/49/2021. jegyzői utasítással jóváhagyásra és kiadásra került az integrált kockázatkezelési szabályzat.

Az integrált kockázatkezelési rendszer fő célja, hogy kezelje a Polgármesteri Hivatal egyes kockázati tőrés határai felett elhelyezkedő kockázatokat. Az egyes kockázatokra adott válaszlépések kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős személyeknek rendelkezniük kell a feladat ellátásához szükséges eszközökkel és a megfelelő szaktudással.

A Polgármesteri Hivatal az integrált kockázatkezelésről rendelkező szabályzat alapján működteti kockázatkezelési rendszerét. 2024. évben ismételtlen azonosításra kerültek a

Polgármesteri Hivatal tevékenységében rejlő kockázati tényezők, felmérésre kerültek a kockázatok bekövetkezésének valószínűségei és hatásai, továbbá kidolgozásra kerültek a kockázati válaszlépések. A kockázatok kezelésére Intézkedési terv készült az Integrált Kockázatkezelési Munkacsoport által, melynek jegyzői jóváhagyásra történő felterjesztése folyamatban van.

A Polgármesteri Hivatal, illetve az Integrált Kockázatkezelési Munkacsoport előtt álló feladatként a folyamatlisták és az ellenőrzési nyomvonalak felülvizsgálata jelentkezik.

A Belső Ellenőrzési Egység által végzett kockázatelemzés és a Polgármesteri Hivatal kockázatelemzési folyamata elkülönül egymástól.

A belső ellenőrzés tekintetében a kockázatelemzést a belső ellenőrzési vezető irányítja.

A kockázatelemzési folyamat célja, hogy azonosítsa, elemezze, rangsorolja és dokumentálja a szervezet folyamataiban és főbb szervezeti egységeinél létező kockázatokat. A kockázatelemzés az első lépés ahhoz, hogy az éves ellenőrzési tevékenységet a vezetőkkel egyetértésben meghatározott belső ellenőrzési fókusszal összehangolják. A kockázatelemzés szolgáltatja a legfontosabb információt a belső ellenőrzési tevékenységek (konkrét ellenőrzések) előkészítéséhez is.

Az ellenőrzési tervek összeállítása során – az eredményes és hatékony ellenőrzés lefolytatása érdekében – a belső ellenőrzési vezetőnek biztosítania kell az ellenőrzési kockázatelemzés elvégzését, amelynek célja egyrészt a kockázati szintek, a magas kockázatú területek meghatározása a hatékony ellenőrzési megközelítés kiválasztásához, másrészt az ellenőrzési eljárások megtervezése az ellenőrzési kockázat elfogadható szintjének biztosításához, valamint a Belső Ellenőrzési Egység szakmai döntéseinek elősegítése.

A Belső Ellenőrzési Egység a 2025-2029. évi stratégiai ellenőrzési terv összeállítása során ismételten végrehajtotta a kockázatok felmérését, melynek eredményét a IV. fejezet tartalmazza.

Kontrolltevékenység tekintetében a Polgármesteri Hivatal tevékenységében az alábbi feladatok elkülönítése biztosított:

- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,
- pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítése,
- a gazdasági események elszámolásának kontrollja.

A Polgármesteri Hivatal minden tevékenysége esetében a megfelelő (megelőző, korrekciós, iránymutató, feltáró) kontrollok részletes szabályai a belső szabályzatokban megtalálhatóak. Az egyes folyamatok/területek sajátosságait figyelembe véve a Polgármesteri Hivatalban kialakították a vezetői, a szervezeti, a jogosultsági, a műveleti, a számviteli, a számszaki és a fizikai kontrollokat. A belső szabályzatokban a felelősségi köröket meghatározták, a feladatok szétválasztása, megfelelő elosztása megvalósult, a gazdálkodási feladatok egyes folyamatait elkülönítették.

A feladatvégzés folytonossága biztosított, hiszen a Polgármesteri Hivatal minden vezetőjének kötelessége és felelőssége az általa vezetett, irányított szervezeti egység folyamatainak, rendszereinek működésének ellenőrzése és az előírástól eltérő gyakorlat megszüntetése vagy a megszüntetést segítő javaslatok megtétele.

A vezetők a vezetői ellenőrzést a következő közvetlen eszközökkel valósítják meg:

- az aláírási jog gyakorlásával (pl.: megtagadja az aláírást, ha nem hajtották végre az intézkedéseket, és szabálytalan tranzakciót akarnak végezni).

- az operatív folyamatok (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, szakmai teljesítésigazolás, érvényesítés, utalványozás) jogszabályoknak való megfeleléssel,
- az információk elemzésével,
- beszámoltatással (pl.: személyesen kéri számon az érintett munkatárstól a végrehajtás megtörténtét és eredményét),
- helyszíni tapasztalatszerzéssel (pl.: a konkrét folyamatot, ügyletet a helyszínen is megtekintheti, annak érdekében, hogy betartják-e az előírásokat),
- meghatározott teljesítmények alakulásának ellenőrzésével.

A kialakított **információs és kommunikációs rendszer** – vezetői utasítások, értekezletek, munkamegbeszélések, szabályzatok stb. – alkalmas arra, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az illetékes kollégához, illetve szervezeti egységhez. Az információs kapcsolatokra vonatkozóan, a tájékoztatási kötelezettség teljesítésének erősítése érdekében került kiadásra és 2024. augusztus 5-től hatályba léptetésre „a Polgármesteri Hivatal szervezetein belüli kommunikációjának hatékony növelésére, figyelemmel az Integrált Kockázatkezelés maradéktalan betartására”-ról szóló 2/2024. (VIII. 05.) számú Jegyzői intézkedés.

Az alkalmazottak a munkavégzéshez szükséges információkhoz időben hozzájutottak, azokat megismerték (pl.: a szabályzatok a Polgármesteri Hivatal belső hálózatán rendelkezésre álltak).

A kiadott Jegyzői utasításoknak, a rendszeresen megtartott vezetői értekezleteknek, a folyamatos vezetői ellenőrzéseknek és az ellenőrzés tanácsadó tevékenységének köszönhetően az elektronikusan közérdekű adatoknak minősülő adatok területén is jelentős előrelépés tapasztalható. A szervezeti egységek vezetői az általuk közérdekű adatként nyilvánosságra hozandó adatokat folyamatosan eljuttatják az arra kijelölt személyeknek. A kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatali rendjének kialakítása, az elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítése megtörtént.

A Polgármesteri Hivatalban az **iktatási rendszer** működését, jellemzőit, feltételeit a 31/42/2020. számú Jegyzői utasítással kiadott Iratkezelési szabályzat részletesen tartalmazza.

A szabályzat szerint az iratkezelési feladatok, illetve tevékenység irányítója a Jegyző. Az Ügyviteli Osztály munkáját az osztályvezető szervezi, felügyeli. Az iratkezelési feladatokat az SZMSZ-ben leírtak alapján az Ügyviteli Osztály (István út 14.) látja el a kihelyezett szervezeti egységeivel együtt. A kihelyezett szervezeti egységek: István út 15., Király u. 12-14..

További iktatási feladatokat látnak el az Iratkezelési Szabályzatban rögzítettek szerint más osztályok is.

A **monitoring tevékenység** részét képezi a jogszabályok változásának nyomon követése is. A szabályzatokat iktatták, azokat megismerési záradékkal látták el.

A Belső Ellenőrzési Egység az intézkedési tervekben foglalt végrehajtását egyrészt utóvizsgálat, másrészt pedig az intézkedési tervekben foglalt feladatok végrehajtásáról szóló beszámolás keretében ellenőrzi.

A nyomon követési rendszer az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll. A Polgármesteri Hivatal tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer megfelelően működik.

Az ellenőrzések nyomon követése az a folyamat, melynek keretében a Belső Ellenőrzési Egység értékeli, hogy az ellenőrzött terület vezetői által – az ellenőrzési jelentésben foglalt megállapítások, következtetések és javaslatok alapján – végrehajtott intézkedések megvalósultak-e, mennyire voltak megfelelőek, hatékonyak és időszerűek.

A Polgármesteri Hivatal által működtetett monitoring rendszer alkalmas a nyomon követésre.

A Bkr. 30. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjai alapján a belső kontrollrendszer általános értékelése és kockázatai tényezői a következők: (Értékelés: 1-5-ig, ahol 1-es számmal jelölve a legkevésbé, 5-ös számmal a leginkább valószínű/kockázatos értéket. A – alacsony (1, 2), K – közepes (3), M – magas (4, 5).)

MEGNEVEZÉS	KOCKÁZAT	HATÁS	*SZABÁLY- TALANSÁG VALÓSZÍNŰ- SÉGE	ÉRTÉK
kontrollkörnyezet	Nem világos a szervezeti struktúra; Külső szabályozottság; törvények, rendeletek hiányossága, jogszabályi változások gyakorisága korlátozza a tevékenységet; A szabályzatok hiánya erősíti a kockázatot; Szabályozás összetettsége: belső szabályzatok hiánya, ill. a gyakorlattal való összhangjának hiánya;	4 (M)	2 (A)	8 (K)
integrált kockázatkezelési rendszer	Nem aktualizált a kockázatkezelési szabályzat; A kockázatok feltárása, kezelése, nyilvántartása nem biztosított	4 (M)	2 (A)	8 (K)
kontrolltevékenységek	Kontrollrendszer megvalósulása	4 (M)	3 (K)	12 (K)
információs és kommunikációs rendszer	A döntéshozatalhoz nem megfelelő, illetve nem megfelelő időben rendelkezésre álló információ	3 (K)	3 (K)	9 (K)
nyomonkövetési rendszer (monitoring)	Monitoring nem megfelelően működik; utolsó belső ellenőrzés óta eltelt idő; külső ellenőrzés által kockázatosnak ítélt terület; külső ellenőrzés által tett megállapítások, javaslatok	4 (M)	3 (K)	12 (K)

*Amennyiben korábbi vizsgálati tapasztalatokból nem állapítható meg, de a bekövetkezése értékben is kifejezett veszteséget hordoz, akkor „közepes” a minősítése.

Összességében a Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének öt eleme a belső ellenőrzési tevékenység tapasztalatai alapján közepes kockázati értéket képvisel.

III.

Kockázati tényezők és értékelésük

A stratégiai tervezés előkészítésének lépései során az általános felmérés részeként a Polgármesteri Hivatal külső és belső kontrollkörnyezetének vizsgálatára kerül sor. Ennek keretében a Belső Ellenőrzési Egység összegyűjtötte és elemezte a szervezet működési környezetében és folyamataiban történt változásokra vonatkozóan rendelkezésre álló információkat is.

A kontrollkörnyezet változásának elsődleges forrásai:

- jogszabályi változások, gazdasági-politikai környezet változása;
- a Polgármesteri Hivatal, Önkormányzat stratégiájának, célkitűzéseinek, rövid- és hosszú távú feladattervének változása;
- belső szervezeti változások, belső eljárások, ellenőrzési nyomvonalak, belső szabályozók, szabályzatok változása.

Ezek a változások a folyamatokban rejlő kockázatok azonosítása szempontjából kiemelten fontosak, ezért a belső ellenőrzésnek arra kell törekednie, hogy összegyűjtsön minden információt a vezetőségtől, az egyes szervezetek, szervezeti egységek vezetőitől.

A Belső Ellenőrzési Egység a folyamatok és folyamatgazdák azonosítása során a Polgármesteri Hivatal működési folyamataira koncentrált. A tervezés során figyelembe vételre kerültek a Polgármesteri Hivatal működési folyamatai, a folyamatgazdák – vagyis azok a személyek a szervezeten belül, akik elsődlegesen felelősek az adott folyamat végrehajtásáért, működtetéséért – azonosításra, a működési folyamatok csoportosításra kerültek.

A működési folyamatok alapvetően szervezeti egységek tevékenysége mentén kerültek meghatározásra.

A belső ellenőrzési fókusz kialakítása

A belső ellenőrzési fókusz a Belső Ellenőrzési Egység és a vezetés azon közös nézetét, elképzeléseit jelenti, hogy a belső ellenőrzésnek elsősorban mely területekre kell irányítania erőforrásait. A belső ellenőrzési fókusz a Belső Ellenőrzési Egységet segíti a magas kockázatúnak tekintett folyamatok rangsorolásában, illetve az ellenőrzött tevékenységek és egységek közötti erőforrás-allokáció meghatározásában, azaz a Belső Ellenőrzési Egységgel szemben támasztott vezetői elvárások azonosításában.

Kockázatelemzés

A kockázatelemzési folyamat célja, hogy azonosítsa, elemezze, rangsorolja és dokumentálja a szervezet folyamataiban és főbb szervezeti egységeinél létező kockázatokat. A kockázatelemzés az első lépés ahhoz, hogy az éves ellenőrzési tevékenységet a vezetőkkel egyetértésben meghatározott belső ellenőrzési fókusszal összehangolják.

Az ellenőrzési terv összeállítása során – az eredményes és hatékony ellenőrzés lefolytatása érdekében – a belső ellenőrzési vezetőnek biztosítani kell az ellenőrzési kockázatelemzés elvégzését, amelynek célja:

- a kockázati szintek, a magas kockázatú területek meghatározása a hatékony ellenőrzési megközelítés kiválasztásához,
- az ellenőrzési eljárások megtervezése az ellenőrzési kockázat elfogadható szintjének biztosításához, valamint a Belső Ellenőrzési Egység szakmai döntéseinek elősegítése.

Kockázatnak minősül minden olyan esemény, tevékenység vagy tevékenység elmulasztása, amely gátolja a vizsgált szervezetek, szervezeti egységek ellenőrzésének eredményes előkészítését, megtartását.

Kockázati tényezők csoportosítása:

- az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység nem megfelelő működése (eredendő kockázat)
- az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység vagy feladat nem megfelelő szabályozottsága (szabályozási kockázat)
- az ellenőrzést végző nem megfelelő felkészültsége, munkavégzése (feltárási kockázat).

A kockázatelemzést a belső ellenőrzési vezető irányítja, aki a belső ellenőrt szükség szerint bevonja a munkába és informálja őt minden egyes lépésről.

A kockázatelemzésbe bevont valamennyi folyamat meghatározását és értelmezését követően sor kerül a működési folyamatok belső ellenőrzési fókuszhoz viszonyított relatív jelentőségének vizsgálatára.

A **működési folyamatok belső ellenőrzési fókuszhoz** viszonyított relatív jelentősége magas, közepes és alacsony lehet, ami függ:

- a belső ellenőrzési fókusz minden elemének relatív fontosságától (pl.: mi a legfontosabb célkitűzés);
- a folyamatok relatív fontosságától (pl.: ez a folyamat kritikus-e a célkitűzés elérése szempontjából).

A folyamatgazdákkal folytatott megbeszélés során meg kell határozni a folyamatokban rejlő kockázatok bekövetkezési valószínűségét és a kockázat hatását. Az elemzést a folyamatgazdákkal közösen kell elvégezni, konszenzusra kell jutni a folyamatok fontosságának összesített értékelése tekintetében.

Minden egyes fő- és alfolyamathoz hozzá kell rendelni a folyamatot leginkább jellemző, objektíven értékelhető kockázati tényezőt. A kockázati tényezőket két szempont alapján kell értékelni: egyrészt a kockázati tényező bekövetkezési valószínűsége, másrészt a kockázati tényező célokra gyakorolt hatása alapján.

A kockázatelemzés végeredményének kialakításához az egyes folyamatok kockázatelemzését össze kell vetni a belső ellenőrzési fókusszal. Az értékelés végeredménye mutatja meg, hogy elsődlegesen mire irányuljon az ellenőrzési erőforrások elosztása az ellenőrzés tervezési szakaszában.

IV.

Kockázatelemzés gyakorlati megvalósítása

A Belső Ellenőrzési Kézikönyv 14. számú iratmintájában felsorolt vizsgálati területek kockázatelemzésének kiindulási alapja, első lépése az elemzésbe bevont fő- és alfolyamatok meghatározása. Az elemzésbe bevont folyamatok meghatározásra kerültek, szükséges volt megvizsgálni a működési folyamatok belső ellenőrzési fókuszhoz viszonyított relatív jelentőségét.

A belső ellenőrzési fókusz a 2025-2029. évi stratégiai tervezés során:

- Megfelelő belső szabályozó megléte
- Költségvetés tervezettség / előirányzatok biztosítottsága
- Előirányzatok felhasználása
- Végrehajtás szabályszerűsége
- Humán erőforrásgazdálkodás
- Vagyongazdálkodás / tárgyi feltételek biztosítottsága
- Ellenőrzések végrehajtása
- Előírt határidők betartása

Az egyes folyamatok kockázatelemzése a kockázati tényezők és azok súlya alapján került végrehajtásra. 8 olyan tényező került meghatározásra, melyek hatással vannak a rendszer (főfolyamatok és alfolyamatok) működésére. Minden egyes tényezőre vonatkozóan azok értékelése megtörtént. Meghatározásra került az egyes kockázati tényezők rendszerekre gyakorolt hatása (súlyként kifejezve). A 8 tényező közül a főfolyamatért felelős szervezeti egységek vezetői 6 esetében (kontrollkörnyezet, pénzügyi hatás, stratégiai hatás, funkcionális stabilitás, összetettség tekintetében kockázati tényezők, illetve az ellenőrzés gyakoriságának kockázati tényezője) önértékeléssel szolgáltatott adatot, míg 2 esetében (kulcskockázat, illetve kötelező ellenőrzés) a belső ellenőrzési vezető állapított meg kockázati értéket a korábbi ellenőrzési tapasztalatoknak megfelelően.

A kockázati tényezők (kockázatok) hatásának, valamint valószínűségének értékelése a főfolyamatért felelős szervezeti egység vezetőjének önértékelése, illetve a belső ellenőrzési vezető felülvizsgálata alapján került megállapításra.

A belső ellenőrzési vezető által értékelt kockázatok tekintetében a kockázati értékek:

- Kulcskockázat területén: kulcskockázat esetében 1, kiemelt terület esetén: 0,5, egyébként 0 az adható érték.
- Kötelező ellenőrzés: törvény, rendelet, testületi vagy bizottsági határozat alapján =1; belső rendelkezésre=0,5; egyébként 0 az adható súlyérték.

A 8 meghatározott kockázati tényező besorolásra került a kockázatok jelentősége alapján is, melyet az alkalmazott súly mutat. A kockázati tényezők esetében alkalmazott súlyozás az alábbi:

Fsz.	Kockázati tényező	Kockázati érték (kockázati tényező terjedelme)	Alkalmazott súly	Kockázati pontszámok (ponthatár)
1.	Kontrollkörnyezet tekintetében	0-5	8	0- 40
2.	Pénzügyi hatás tekintetében	0-5	10	0-50
3.	Stratégiai hatás tekintetében	0-5	6	0-30
4.	Funkcionális stabilitás tekintetében	0-5	6	0-30
5.	Ellenőrzés gyakorisága, előző ellenőrzés óta eltelt idő	0-5	8	0-40
6.	Összetettség tekintetében	0-5	3	0-15
7.	Kulcskockázat	0-1	200	0-200
8.	Kötelező ellenőrzés	0-1	500	0-500

Az előzőek alapján meghatározott kockázati érték (hatás és bekövetkezés valószínűségének szorzata) és a súlyozási érték (alkalmazott súly) szorzataként meghatározásra kerültek a területek adott évi kockázati pontszámai. Az így elérhető kockázati pontszám minimális értéke 0, maximális értéke pedig 905.

A kockázatelemzés során megállapított kockázati pontszámok magas, közepes, vagy alacsony kategóriákba kerültek besorolásra, így az egyes területek kockázati minősítése is megtörtént.

Az egyes pontszámokhoz az alábbi kockázati minősítés került megállapításra:

Magas kockázatú területek: 300 pont fölött
Közepes kockázatú területek: 151-300 pont között
Alacsony kockázatú területek: 150 pont és alatta.

A kockázati minősítés által az ellenőrzések gyakorisága is meghatározásra került, így a gyakorisági mátrix az alábbi:

Kockázati szint alapján megállapított prioritás	Ellenőrzési gyakoriság
Magas prioritású területek	évente
Közepes prioritású területek	kétévente
Alacsony prioritású területek	háromévente

Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani és a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni szükséges.

V.

A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

A Polgármesteri Hivatalnál a belső ellenőrzési tevékenységet szervezetileg a Belső Ellenőrzési Egység látja el. Jegyzői utasítás rendelkezik a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek engedélyezett létszámáról. A Jegyzői utasítás alapján a Polgármesteri Hivatalnál egy fő belső ellenőrzési vezető és egy fő belső ellenőr látja el a belső ellenőrzési feladatokat.

A Polgármesteri Hivatalnál belső ellenőrként kizárólag olyan személy alkalmazható, aki megfelel a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendeletben [a továbbiakban: 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet] előírt követelményeknek.

A Polgármesteri Hivatalnál belső ellenőrzési tevékenységet csak az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet. E tevékenységek folytatását az államháztartásért felelős miniszter annak engedélyezi, aki cselekvőképese, büntetlen előéletű, és nem áll a belső ellenőrzés körébe tartozó tevékenység vonatkozásában a foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá rendelkezik a jogszabályban előírt végzettséggel és gyakorlattal.

A belső ellenőrökre vonatkozó általános és szakmai követelményeket, valamint a belső ellenőrök regisztrációjára vonatkozó részletszabályokat a 22/2019. (XII.23.) PM rendelet tartalmazza.

A Polgármesteri Hivatal biztosítja a belső ellenőrzési vezető és belső ellenőr kötelező szakmai továbbképzéseken, szakmai tapasztalatszerén, továbbképző tanfolyamon való részvételét.

VI.

Ellenőri létszám, képzettségek és tárgyi feltételek

Jelenleg a belső ellenőrzési feladatokat 1 fő belső ellenőrzési vezető és 1 fő belső ellenőr látja el.

A jelenleg foglalkoztatott belső ellenőrök megfelelnek a 22/2019. (XII.23.) PM rendeletben meghatározott általános és szakmai követelményeknek, valamint a belső ellenőrök

regisztrációjára vonatkozó részletszabályoknak, mindketten felsőfokú végzettséggel, belső ellenőrzési vezető többéves ellenőrzési gyakorlattal rendelkeznek.

A Belső Ellenőrzési Egység munkájához a tárgyi feltételek a Polgármesteri Hivatal által biztosítottak.

VII.

Ellenőrzési prioritások és az ellenőrzés gyakorisága

A 2025-2029. évek stratégiai ellenőrzési tervének kialakítása során végrehajtott kockázatelemzés eredményeként megállapításra kerültek az alacsony, közepes és magas kockázatú, illetve a belső ellenőrzési fókusz tekintetbe vételével a folyamatok jelentőségét is figyelembe vevő főbb prioritások.

A meghatározott kockázati elemek köre és azok értékelési rendje évente az éves terv készítésének időszakában kerül aktualizálásra.

A magas kockázatú főfolyamatokat és alfolyamatokat gyakrabban szükséges ellenőrizni. Az ellenőrzések tekintetében magas prioritású folyamatok beazonosításához nemcsak a kockázatértékelést kell figyelembe venni, hanem más lehetséges tényezők hatását is értékelni szükséges (pl.: belső ellenőrzési fókusz). A végrehajtott kockázatelemzés és belső ellenőrzési fókusz alapján:

A./ Magas prioritású terület:

1. Városüzemeltetési feladatok végrehajtása
2. Vagyongazdálkodási feladatok végrehajtása
3. Beruházási feladatok végrehajtása
4. Beszerzési és közbeszerzési feladatok végrehajtása
5. Költségvetési feladatok
6. Informatikai tevékenység végrehajtása
7. Projektkontrolling tevékenység

B./ Közepes prioritású terület:

1. Adóigazgatási feladatok végrehajtása
2. Anyakönyvi feladatok ellátása
3. Igazgatási feladatok ellátása
4. Ifjúsági, sport, művelődési, civil és egyházi támogatási, kapcsolattartási feladatok
5. Lakásügyi feladatok
6. Közhasznú foglalkoztatás
7. Rendészeti feladatok
8. Pénzügyi és számviteli feladatok
9. Jogi tevékenység
10. Szerződés-kötés
11. Személyügyi feladatok

C./ Alacsony prioritású terület:

1. Főépítészeti feladatok végrehajtása
2. Szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatok
3. Ügyviteli tevékenység

Az alacsony kockázati besorolású, alacsony prioritású területek ellenőrzését háromévente, a közepes prioritású területekét kétévente, míg a magas prioritású területekét évente szükséges végrehajtani, a belső ellenőrzési kapacitás figyelembe vételével.

A nemzetiségi önkormányzatok tekintetében az ellenőrzéseket úgy szükséges tervezni, hogy mind a 12 nemzetiségi önkormányzat ellenőrzésre kerüljön a stratégiai terv időszaka alatt. A stratégiai terv a Polgármesteri Hivatal hosszútávú célkitűzéseinek figyelembe vételével készült, a konkrét ellenőrzések az éves tervekben kerülnek megjelenítésre, illetve végrehajtásra.

Budapest, 2024. november 28.

.....
Szemenyei Ágnes
belső ellenőrzési vezető